

VÉGET NEM ÉRŐ TÖRTÉNET

2222

A szingularitás

Az adott szálig: **Az áttört félhomály**

1. A túlélés ritmusa

kis Ferenc

Két állással arrébb ültem, éppen a napi lánckenést végeztem egy darabka gépzsírral, amit a hármas szektor egyik leállt generátorából vakartam ki az előző műszak végén. Hallottam a vénasszony suttogását az almákról meg a fűről. Szép dolog a nosztalgia, csak éppen nem ad plusz nyomatékot a vádlinak a következő tizenkét órában. Ha Alinda megissza a dupla adag ragacsot, holnap talán nem ájul el a harmadik órában. Ez tiszta fizika, semmi érzelem. Ha ő kiesik, nekünk kell pótolni a hiányzó wattokat, az meg senkinek sem hiányzik ebben a nyomorult szektorban.

A kislány szemei tágra nyíltak a mesétől, mintha a régi világ képeit vetítenék a retinájára. Pedig a valóság az, hogy a csőből jövő pép bűdös, de legalább csúszik, és életben tart. Figyeltem a gyereket. Túl törekeny ehhez a fémketrechez, de van benne valami makacsság, ami ritka az ilyen fiataloknál. Nem sajnálom őt, a sajnálat luxus, ami csak felesleges oxigént fogyaszt. Egyszerűen csak racionálisabb lenne, ha megtanulná beosztani az erejét ahelyett, hogy fákról meg gyümölcsökről ábrándozik.

Aztán megjött az a fura nesz a szellőzőből. Ritmusos volt, mint egy rosszul kiegyensúlyozott lendkerék, de túl szabálytalan ahhoz, hogy gép legyen. A tömeg megfagyott a csarnokban, mindenki a sötét sarkok felé pislogott, még a rágás is elakadt a szájakban. Alinda is felkapta a fejét, a kis naiv, biztos azt hitte, valami csoda történik. Én viszont inkább a körmeim alól piszkáltam a fekete koszt, és magamban számoltam a kopogásokat. Három rövid, két hosszú. Nem az Őrszemek hidraulikája volt, azoknak sokkal tisztább, ridegebb a hangjuk. Ez emberi barkácsolás.

Valakinek nagyon sok felesleges energiája van a szomszéd szektorban, ha kódolt üzenetek kopogtatására pazarolja az értékes glükózt. Ha a fémőrök kiszúrják a zavart, lekapcsolják a fűtést a szektorban, és holnap jégcsappá fagyva fogunk tekerni a pirkadatnak nevezett műszakkezdetkor. Mégis, a ritmus makacsul ismétlődött a csöveken keresztül. Alinda rám nézett, én meg csak megráztam a fejem, kifejezéstelen arccal. „Csak a hőtágulás, kislány, ne álmodozz, inkább nyeld le a maradékot” –

morogtam oda neki félhangosan, de persze én is tudtam, hogy nem a fém beszél hozzánk.

A túlélés kulcsa itt az egyenletes tempó megtartása. Ha a ritmust megzavarja valami – legyen az egy régi mese vagy egy gyanús kopogás –, a lábak megállnak. És ha a lábak megállnak, jönnek a szürkék, és újraindítanak minket, ami nem egy kellemes procedúra. Inkább ellenőriztem még egyszer a pedálom holtjátékát. Holnap kemény nap lesz, akár lázadnak odakint, akár nem.

2. Amit nem lehet kimérni

@jandics

A kopogás az éjszakai pihenő alatt sem tűnt el teljesen.

A csövek néha megnyikordultak a lehűlő fém miatt, de a háttérben továbbra is ott bujkált az a halk, szabálytalan ritmus. Három rövid. Két hosszú. Szünet. Aztán előlről.

Az emberek többsége úgy tett, mintha nem hallaná. Itt mindenki hamar megtanulta, hogy bizonyos dolgokat jobb nem észrevenni. Aki túl sokáig figyelte a falakat, azt előbb-utóbb a falak mögé vitték.

Én a fekhelyemen feküdtem, egyik karomat a fejem alá gyűrve, és a mennyezet rozsdafoltjait számoltam. Pontosan harminchét volt belőlük. Harmincnyolc, ha a szellőzőrács melletti barnás elszíneződést is beleszámítjuk, de az szerintem inkább szivárgás volt.

Alinda két fekhellyel arrébb ült.

Nem aludt.

A térdét a mellkasához húzta, és a szellőző sötét nyílását figyelte. A nagymamája már rég lehunyta a szemét, bár abban nem voltam biztos, hogy valóban alszik. Az öregeknek különös képességük volt mozdulatlanul hallgatózni.

– Hagyd abba – suttoztam.

Alinda felém fordult.

– Mit?

– A gondolkodást. Hallani, ahogy csikorog.

A szája sarka megrezdült.

Nem nevetett fel. Itt az emberek ritkán nevettek hangosan. A hangos öröm majdnem olyan gyanús volt, mint a sírás.

- Te mindig ilyen kedves vagy? - kérdezte.

- Nem. Csak amikor fáradt vagyok.

- Akkor nagyon fáradt lehetsz.

Elfordítottam a fejem, hogy ne lássa, majdnem elmosolyodtam.

Nem volt szükségem ilyen beszélgetésekre. A beszélgetés kötődést jelentett, a kötődés pedig zavart okozott. A Kolónia ezt legalább jól számolta ki. Ha az ember nem ragaszkodott senkihez, nem volt mivel zsarolni.

Csak éppen Alinda nem értette ezt.

Vagy nem akarta érteni.

Lecsúszott a fekhelyéről, és mezítláb odalépett mellém. A talpa alatt alig hallhatóan nyikordult a fémrács.

- Mit jelenthet a kopogás? - kérdezte.

- Azt, hogy valaki kopog.

- Ezt én is tudom.

- Akkor előrébb jársz, mint gondoltam.

Leült a fekhelyem szélére.

Azonnal felkönyököltem.

- Mit csinálsz?

- Ülök.

- A saját helyeden is tudsz ülni.

- Innen jobban hallok a csövet.

Ez nyilvánvaló hazugság volt. A szellőző pontosan ugyanakkora távolságra volt mindkettőnkől. Alinda azonban olyan komoly arccal mondta, hogy egy pillanatra majdnem elhittem neki.

A haja a homlokába hullott. A műszak pora még ott szürkéllett az arcán, az egyik orcáján pedig keskeny, sötét csík húzódott végig. Valószínűleg gépzsír volt.

Megemeltem a kezem, aztán gyorsan visszaejtettem magam mellé.

Nem volt okom letörölni.

Semmi közöm hozzá, hogy maszatos.

- Mi az? - kérdezte.

- Semmi.
- Úgy néztél rám, mintha valami baj lenne.
- Mindig van valami baj.

Alinda végighúzta a kézfejét az arcán, de csak jobban szétkenete a foltot.

- Most már jobb?
- Sokkal rosszabb.

Erre tényleg elmosolyodott.

Nem úgy, ahogy a csarnokban néha mosolyogtak az emberek, amikor egy Őrszem közelében úgy kellett tenniük, mintha elégedettek lennének. Ez igazi volt. Kicsi, óvatos mosoly, mégis megváltoztatta az egész arcát.

Hirtelen kényelmetlenül éreztem magam.

Nem azért, mert közel ült. Hanem mert valami szokatlan történt bennem, valahol a mellkasom mögött. Mintha egy fogaskerék kihagyott volna egy ütemet, aztán a kelletténél gyorsabban próbálta volna behozni a lemaradást.

Alinda is megérezhetett valamit, mert lehajtotta a fejét.

- Hogy hívnak? - kérdezte.

A kérdés egyszerű volt, mégis összerezzentem tőle.

- Van számom.
- Nem azt kérdeztem.
- A szám biztonságosabb.
- Attól még biztos van neved.

A Kolóniában a személynevek használata nem volt teljesen tiltott, csak erősen korlátozott. Hivatalosan azért, mert az egységszámok gyorsították a munkaszervezést. Valójában azért, mert a név emlékeztetett rá, hogy az ember nem alkatrész.

- Márk - mondtam végül.

Olyan halkán ejtettem ki, hogy alig hallottam a saját hangomat.

Alinda rám nézett.

- Márk.

A nevem furcsán hangzott az ő szájából. Melegebben. Mintha nem is ugyanaz a szó lett volna, amelyet évekkel ezelőtt anyám mondott, mielőtt áthelyezték a felső szintekre.

- Ne ismételd - szóltam rá.
- Miért?

- Mert még elkopik.
- Szerintem a nevek nem kopnak el.
- Itt minden elkopik.

A mosolya halványabb lett.

Ezt nem akartam.

Megint jelentkezett az a kellemetlen szorítás a mellkasomban, ezért odanyúltam a polcomhoz, és elővettem a tartalék tápszselémet. Napok óta félretettem arra az esetre, ha valamelyik műszak tovább tartana a megengedettnél.

Alinda elé nyújtottam.

- Tessék.
- Ez a tiéd.
- Már nem kérem.
- Délután még azt mondtad, a tápszselé életben tart.
- Tévedtem. Valójában lassan megöl, csak közben nem érzed magad éhesnek.

Nem vette el.

- Holnap szükséged lesz rá.
- Neked jobban.
- Miért?
- Mert túl gyorsan tekersz.
- Te figyelsz engem?

A kérdése nem volt vádló. Inkább meglepett.

Azonnal félrenéztem.

- Mindenkit figyelek. Hasznos tudni, ki fog először összeesni.
- Értem.

A hangjából egyértelmű volt, hogy egyáltalán nem hisz nekem.

Végül elvette a csomagot, de nem bontotta ki. A két tenyere közé fogta, mintha valami értékes tárgy volna, pedig csak egy szürke, íztelen ragacs lapult benne.

- Köszönöm, Márk.

Megint kimondta a nevemet.

Ezúttal nem szóltam rá.

A folyosó végén ekkor felvillant a megfigyelőrendszer sárga fénye. Mindketten megmerevedtünk. A lencse lassan végigfordult a hálótermen, végigpásztázta az egymás

mellett fekvő alakokat, aztán egy pillanatra megállt rajtunk.

Alinda túl közel ült hozzám.

A Kolónia szabályzata szerint a kijelölt pihenőidő alatt minden egységnek a saját fekhelyén kellett maradnia. A fiúk és lányok közötti személyes kötődést különösen veszélyesnek minősítették. Azt állították, az érzelmi kapcsolat csökkenti a teljesítményt, megzavarja az engedelmességet, és kiszámíthatatlan döntésekhez vezet.

Ebben valószínűleg igazuk volt.

Alinda mégsem mozdult.

Csak a keze remegett meg egy kicsit a tápszelé csomagján.

– Menj vissza – mondtam halkán.

A szeme elszomorodott.

– Zavarlak?

– Nem.

Túl gyorsan válaszoltam.

– Akkor miért küldesz el?

A sárga fény újra végigsöpört rajtunk.

– Mert figyelnek.

Alinda hátranézett a kamerára, majd újra felém fordult. Most már értette. Nem eltaszítani akartam, hanem megóvni.

Lassan felállt.

Mielőtt visszalépett volna a saját fekhelyéhez, az ujjai egy pillanatra hozzáérték a kézfejemhez.

Talán véletlen volt.

Talán nem.

A bőröm alatt úgy futott végig az érintés, mint amikor hosszú leállás után először indul meg az áram a vezetékben. Meleg volt, óvatos és szinte súlytalan.

Mégis nehezebbnek éreztem mindennél, amit egész nap hajtottunk.

Alinda visszafeküdt, de az arcát felém fordította.

– Jó éjszakát, Márk – suttogta.

– Nincs éjszaka – válaszoltam. – Csak csökkentett világítás.

– Akkor jó csökkentett világítást.

Most már nem tudtam elrejteni a mosolyomat.

– Neked is.

A megfigyelőlámpa kialudt.

A csövek mélyén újra felhangzott a kopogás.

Három rövid.

Két hosszú.

Ezúttal azonban nem számoltam tovább.

Alinda szeme lassan lecsukódott, a kezében még mindig ott szorította a nekem félretett tápzsélét. Néztem, ahogy a légzése egyenletessé válik, és közben rájöttem valamire, amit semmilyen szabályzat, teljesítménytábla vagy energiaegyenlet nem tudott volna megmagyarázni.

A túlélés talán nem csak azt jelentette, hogy az ember másnap is képes tekerni.

Talán azt is, hogy marad valaki, akiért érdemes felébrednie.

3. Az áttört félhomály

Nap-Imre

A pihenőidő utolsó másodpercei száraz sípszóval torkolltak a szürke félhomályba. A tizenkettes pad felett a fém hideg maradt, de Alinda combjaiban még mindig ott lüktetett a korábbi hajsza forrósága. Átvette a megnövekedett terhelést a nagymamájától, megvédve az öregasszonyt az őrszem fagyos értékelésétől, s bár a szorongás még mindig gúzsba kötötte a mellkasát, a lány szívében valami szokatlan melegség dereng fel.

– Ne nézz oda – suttogta a nagymama rekedten, ahogy a lábait újra a koptatott pedálokra illesztette. – A gépek nem ismerik a szánalmat. Csak a teljesítményt látják.

Alinda nem válaszolt. Rövid, szaggatott lélegzetvételei ritmusára figyelte a szomszédos szektor felől érkező tompa zajokat. János ott dolgozott, a g534-es blokk homályában, és Alinda tudta, hogy a fiú tekintete néha átsejlik a gőzfelhőkön. Vajon a folyamatos watt-termelés és a kalibrált massa világában mi különbözteti meg őket a folyosón járórögző acélvázaktól? Nem a pedálok forgatása teszi őket emberré, hanem az a néma, makacs védelem és gondoskodás, amit a félelem ellenére is képesek nyújtani egymásnak.

A lány kiegyenesítette a hátát. Bár a tüdeje égett, a tekintete a szellőzőnyílás felé tévedt, ahol a csövek repedésén át egy parányi, meleg fénysugár törte átt a porfelhőt. A

kolónia fojtogató falai között is maradt valami, amit az őrszemek szenzorai sosem tudnak majd kimérni.